Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Ранобудните неприятели в овощната градина през март

Автор(и): доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив
Дата: 09.03.2023 *Брой:* 3/2023

Периодът, когато овощните дървета са във фенофази на развитие *"набъбване на пъпките", „разпукване на пъпките" и „миши уши",* за семковите овощни видове има опасност от развитие на редица болести и намножаване на множество неприятели.

Семкови овощни видове

Круша

Обикновена крушова листна бълха

През пролетта при повишаване на средната денонощна температура на въздуха над 2,5-3°С, бълхите преминават по късите, слабите и торбестите клончета и започват да се хранят. Женските снасят яйцата си при 8-10°С в основата на късите клончета, по напуканата кора и пъпките. Ларвите се излюпват към края на месец март. Вредят възрастните и ларвите, като смучат сок от пъпките и леторастите на крушата. Освен преки повреди крушовата бълха пренася микоплазмена болест, която причинява изсъхване и загиване на крушовите насаждения.

Стратегия за контрол на неприятеля

Навременното прилагане на ранните пръскания от фенофаза *“разпукване на пъпките”* до фенофаза *“бял бутон”* имат решаващо значение за ограничаване плътността на неприятеля през активната вегетация. Химичен контрол да се проведе, при задържане на температурите над 5ºС и при надвишаване прага на икономическа вредност (ПИВ) за възрастни и ларви 2-3 броя на 100 пъпки.

Разрешени продукти за растителна защита:

Децис 100 ЕК - 12,25 мл/дка; Метеор - 90 мл/100 л вода; Натуралис - 100-200 мл/дка; Овитекс - 2000 мл/дка или 2х 1000 мл/дка; Синеис 480 СК - 30 – 43.7 мл./дка; Делегат 250 ВГ- 30 г/дка; Суми Алфа 5 ЕК /Сумицидин 5 ЕК/Оазис 5 ЕК- 0,03 %.

Ябълка

Ябълков цветопробивач

Възрастните напускат местата на преди набъбването и разпукването на пъпките при температура над 8-10ºС. Бръмбарите се хранят главно с плодните по-рядко с листните пъпки. Женските снасят яйцата си в оформените цветни пъпки, непосредствено преди цъфтежа, като ги пробиват с хоботчето си и в основата на тичинките снасят по едно яйце. Ларвите се хранят и в резултата на нанесената повреда цветните пъпкике не се разтварят, придобиват кафяв цвят и остават по дърветата.

Стратегия за контрол на вредителя

Борбата е насочена срещу възрастното преди яйцеснасяне и при установяване на плътност над прага на икономическа вредност (ПИВ): 4-6 бръмбара на дърво или 15% повредени пъпки.

Разрешен продукт за растителна защита: Дека ЕК / Деша ЕК/Дена ЕК/Полеци/

Десижън 30 – 50 мл/дка.

Костилкови овощни видове

Сливи

Черна сливова плодова оса

Летежът на осите започва в края на март –началото на април, а масовият им летеж съвпада със фенофаза *„бутонизация”* на сливите. Женските снасят в тъканта на чашелистчетата и по-рядко в самите чашки на още неразтворените цветове. Повреди нанася лъжегъсеницата, която се храни с вътрешността на младите плодчета, вътрешността им е изпълнена с черна съждива материя и издават неприятна миризма на дървеница.

Стратегия за контрол на вредителя

Борбата се извежда на два етапа: първото третиране е срещу възрастните, преди яйцеснасянеи се извършва преди цъфтеж.Второто третиране е срещу лъжегъсениците след цъфтеж. ПИВ чрез стръскаване на 2-3 броя оси/дърво във фенофаза *„бял бутон”* на сливите.

Разрешени продукти за растителна защита: Суми Алфа 5 ЕК /Сумицидин 5 ЕК/Оазис 5 ЕК- 0,02%.

Обикновената сливова щитоносна въшка

През пролетта ларвите се активизират при средна денонощна температура на въздуха над 8°C и пропълзяват по тънките клонки. Хранят се като смучат сок, а краката закърняват и ларвите остават неподвижни. На гърба си натрупват восъкоподобна материя от която се оформя щитчето. При храненето си отделят медена роса, по която се развиват сапрофитните чернилни гъбички, които затрудняват нормалното протичане на физиологичните процеси.гъби

Стратегия за контрол на вредителя: През пролетта да се проведе третиране срещу активизиращите се ларви.

Разрешен продукт за растителна защита: Овитекс - 2000 мл/дка; Пиринекс 48 ЕК - 0,15 %;

Череши

Вишнев (черешов) хоботник

Възрастните се появяват напролет при температура на почвата 8-10°C. Масовата поява на хоботника съвпада с края на фенофаза „цъфтеж" на черешата. Вредят възрастните, които нагризват набъбналите пъпки, цветовете и листата на черешата и вишната. Повредите този неприятел нанася при храненето и снасянето на яйцата. При масово намножаване на вида, плодовете не нарастват равномерно, остават дребни и се деформират.

Стратегия за контрол на неприятеля: Борбата е насочена срещу възрастните при установяване на плътност над прага на икономическа вредност (ПИВ) 3 броя хоботници /10 клонки /дърво във фенофаза на културите масово *„набъбване на пъпките"* или след фенофаза *„цъфтеж"*.

Разрешен продукт за растителна защита: Метеор - 60-90 мл/ 100 л вода.

Праскови

Прасковен (клонков) молец

През месец март при средна дневна температура 14,5°C гъсениците напускат зимните укрития и започват да се хранят с пъпките, с кората в пазвите на клоните и др. Една гъсеница поврежда 2-3 пъпки, като предпочита листните. След това преминава по леторастите, вгризвайки се през върха на

пъпката в сърцевината им. Една гъсеница поврежда последователно 3-5 летораста. Повредените летораст увяхват, връхната част увисва надолу, изсъхва и в мястото на повредата се получава смолотечение.

Стратегия за контрол на вредителя: Борбата е насочена срещу гъсениците при установяване на плътност над прага на икономическа вредност (ПИВ) 3% повредени летораст.

Разрешени продукти за растителна защита: Дека ЕК / Деша ЕК/Дена ЕК/Полеци/– 50-70 мл/дка; Кораген 20 СК - 16–30 мл/дка; Метеор - 90 мл/100 л вода; Рапакс СБС Европа - 100-200 мл/дка; Синеис 480 СК – 20 мл/дка; Суми Алфа 5ЕК /Сумицидин 5 ЕК/Оазис 5 ЕК - 0,02 %.